

ÖPILAS
LEHITI
NR. 9
SEP.
TEM
BER 07

TOIMETUS

ILMAR KAHRO peatoimetaja
KILLU TIIGIMÄE tegevtoimetaja
ERIK EHASOO online toimetaja
TRIIN TAMMEKÄND turundusjuht
JAAK KAEVATS kujundaja
ARDI ILVES fotograaf
LIIS EPRO uudistetoimetaja
KAIDI TAHULA arvamustoimetaja
TRIINU UPRUS sporditoimetaja
KADRI LAHI

ilmar@opilasleht.ee
killu@opilasleht.ee
erik@opilasleht.ee
triin@opilasleht.ee
jaak@opilasleht.ee
ardi@opilasleht.ee
liis@opilasleht.ee
kaidi@opilasleht.ee
triinu@opilasleht.ee
kadri@opilasleht.ee

KAASA TEGID

KAIDO KUKK
JOOSEP MARTINSON
JOHN SMITH
TANEL LIIV

Vastutav väljaandja MTÜ Eesti
Õpilasliit
Faehlmanni 5, 10125 Tallinn

KONTAKTISIK

Reigo Tamm / reigo@escu.ee

TOETAJAD

Tiigrihüppe SA
Trükk – Printall AS

Toimetusel on õigus kirju ja kaastöid soovi korral lühendada. Kaastööd ei kuulu tagastamisele. Kõik lehes ilmunud artiklid, graafika ja fotod on autoriõigusega kaitstud ning nende taasloomine, edastamine või levitamine mis tahes kujul ilma toimetuse nõusolekuta on keelatud.

Ootame kõikidelt lugejatelt kaastööd ja aktiivset koostööd. Kui märkate midagi, mis võiks huvi pakkuda ka teistele lugejatele andke sellest teada meie vihjetelefonil.

Õpilasleht ilmub üheksa korda aastas.

Vihjetelefon - 601 5300
Tellimine - tellimus@opilasleht.ee
Reklaam - reklaam@opilasleht.ee

Küsimused - info@opilasleht.ee
www.opilasleht.ee

Ajakiri "Õpilasleht Õ" on autorikaitseobjekt. Igasugune täielik või osaline kopeerimine ilma Õpilaslehe kirjaliku loata on rangelt keelatud

05 OMAALGATUSE VÕLUDEST

Õpilaslehe peatoimetaja arutleb noortealgatuse võimalikkusest.

08 VABATAHTLIKUKS SAKSAMAAL

Muljeid ja kogemusi rahvusvahelisest heategevusprojektist

10 ELU SEIKLUSROHKEIM AEG: VAHETUSAASTA

Kas, kuidas ja kuhu minna vahetusõpilaseks

11 MARTINSON AUSTRALIAS

Eesti Õpilasliidu endine esimees muljetab oma kirevast elust austraalias

12 HINGETÖMME SÜDAME RÜTMIS

Milliseid raskusi valmistab lähedase inimese hukkumine

16 JAAGUP KREEM JA MARI-LEEN

Eesti megastaarid avavad om hinge

18 KIIRKOHTING

Õpilaslehe väliskorrespondent Bristolist tegi läbi imepärase kiirkohtingu eesti õpilastega

20 FOLGI NEEDUS

Mis tõmbab noori hingi kohta, kus neid ei oodata

22 VALDEKU 13

Tallinna Ühisgümnaasium. Uus aasta, uus maja.

26 KELLELE EI MEELDIKS TANEL PADAR

conulput volor susto odit vullam do odo commy nonsed dolore tinit lortionsed tie te volore delis ess

28 KIIRTEE DIREKTORI KABINETTI

Meile küll meeldib

30 TELEGRAMM

Juhtumisi ebaõnnestunub bussisõidust

31 MÜÜDIMURDJAD ÕPILASLEHE MOODI

Kas keefirist on võimalik saada alkoholjoove

Hei hopsti Eesti õpilased!

Taaskord said otsa suveröömud ja alustada tuleb koolimaja poole minekut. Enamikule meist on tuttav mõte, et ei taha jälle kooli minna. Prooviks aga see aasta mõelda teisiti, sest tõenäoliselt ei oskaks keegi meist suve väärtustada, kui sinna kõrvale ei saaks paigutada rasket kooliaastat.

Tuletagem meelde, mida meie jaoks tähendab kool. Esimese asjana meenuvad hinded. Nende pärast röömustatakse ja kurvastatakse. Juhul aga, kui vaatame hinnetejandist kaugemale, siis otsime me koolipingist vajalikku tarkust, et leida elus oma koht. Mida Juku ei õpi seda Juhan ei tea!

Kuidas aga muuta kool kohaks, kuhu iga päev oleks lust minna? Koolipäeva muutmise nimel peavad üheskoos vaeva nägema nii õpilased kui ka õpetajad. Igal aastal sõlmivad Haridus- ja Teadusministeerium ja Eesti Õpilasesinduste Liit Koolirahu lepingu, mille eesmärk on tagada koolis tööine ja sõbralik õhkkond, kus õpilaste ja õpetajate koostöö tugineks teineteisemõistmisele ja usaldusele.

Kuuldes sõna Koolirahu võib tekkida küsimus: "Milleks meile rahu?" Kas olukord on tõesti nii hull?! Nii see kohe kindlasti ei ole. Iga-aastane Koolirahu väljakuulutamise tseremoonia on meenutus, et koolikeskkond on tihti stressirohke ning selleks, et rahulikult õppida, on noortel vaja koos täiskasvanutega luua positiivne ja vägivaldatu koolikeskkond.

Sel aastal proovis Eesti Õpilasesinduste Liit tuua 1999. a muutumatuna püsinud rahuõnumit sisaldava koolirahu lepingu õpilastele veelgi kiiremini hoomatavaks. Lepingusse jäänud 5 punkti kutsuvad üles üksteisest hoolima, olema sallivamad, armastama õpetamist ja õppimist, hoiduma vägivallast ja meelemürkidest ning osalema aktiivselt koolielus. Koolirahu tseremoonia leidis aset Pärnus, 1. septembril.

Siiski ei saa paber ega allkiri üksi muuta meie koolipäeva röömsamaks või vähendada koolipingeid! Seda saame me teha vaid ise, lisades ranitsasse paksude õpikute kõrvale veel killukese positiivsust, heasüdamlikkust, arusaamist ja õpihimu.

Mõnusat, lõbusat ja tegusat kooliaastat soovides,
Eesti Õpilasesinduste Liidu nimel,
Merilin Piipuu

Omaalgatuse võludest

Mõne nädala eest peatas mind tänaval ootamatult üks tütarlaps. Kuna olin parasjagu telefoniga rääkimas ning ei suutnud kahele asjale korraga keskenduda, pidasin õigeks võõrast neiu lihtsalt ignoreerida. Siiski ei jätnud viimane jonnki ja takistas minu kõrvalepõikemanöövri. Alles siis avastasid ta käte vahel ühe nägusa kiletatud CD-plaadi. Kuna olukord tundus veidi liiga ebastandardne, pidin kõne katkestama ja tundmatu näitsikuga vestlusesse asuma.

Suhteliselt kiiresti sai mulle aga selgeks, et neiu üritab mulle seda plaati lihtlabaselt pähe määrada. Siiski otsustasin ta viisakusest ära kuulata - ei juhtu just iga päev tänavamüüja peale sattuda. Oma suurepärase esinemis- ja veenmisoskuse ning laia naeratuse abiga suutis aga neiu endalegi ootamatult mulle plaadi maha müüa. Muu jutu sees tuli näiteks välja see, et tegu on noorte omaalgatusega, et seltskond, kes müüb plaate, on need ka ise linti laulnud ja mänginud, ning et võõras neiu on uhke oma laulu "nr 8" üle.

Väga meeldiv on näha noorte omaalgatuse ilminguid iga aastaga sagenemas. Tundub, et oleme lahti saamas pealesurutud mõtlemisest, et kõik tähtis ja vajalik tuleb üksnes läbi käsu ja keelu kusagilt kõrgemalt. Tänaused Eesti noored peaksidki olema julged pealehakkajad, sest üksnes teoreetikute ei piisa selleks, et muuta meie ühiskonda inimsõbralikumaks. Mida rohkem noori kaasab oma ideid ja töökäsi oma ideaalvaadete elluviimiseks, seda kiiremini suudame tasakaalustada meie kõikuvat ühiskonda.

Siit tulenevalt üleskutse: noored, aidake areneda meie nõrgukesel kolmandal sektoril. Liituge keskkonnaparandajate ja kassibis-tajatega, õpilasesinduste ja vabatahtlike ühendavate organisatsioonidega. Kuulake rohkem oma südame häält ning valige elukutse meeldivuse, mitte palganumbrite järgi, sest geniaalsus on saavutatav vaid aladel, mis inimest tõeliselt paeluvad.

Mäletan lapsepõlvest suurepäraselt Leopoldi multikat, kus iga osa lõpus kõlas utoopilisena tunduv üleskutse: "Lapsed, ärme tülitse!" Seda on võib-olla liiga palju tahetud, kuid esimese sammuna võiksime õppida üksteise tegemisi austama. Me kõik oskame midagi paremini kui teised ning seda tuleks nii enda kui ka teiste juures väga kõrgelt hinnata.

Tolle ostetud CD plaadi kinkisin ma vastavat muusikastiili armastavale inimesele, kes sellest ka väga suurt rõõmu tundis. Teadmine, et minu raha ning sellega kaasnev tunnus läksid õigetesse kättesse, muutis selle kingi minu jaoks palju hinnalisemaks ning ma ei kahelnud hetkekski, et tegu on väga hea kraamiga.

Lugejatele tegusust soovides,
Õpilaslehe peatoimetaja
Ilmar Kahro

RIIGI KOGU SAALIS KUMMITAB

EESTI ON TILLUKENE PÕHJA-EUROOPA RIIK, KUS ASJU AJAVAD RAHVAPOOLT VALITUD ESINDUSINIMESED JA MUIDU TÜÜBID.

Kuid kas tõesti „aetakse asju“ või lihtsalt kuletakse ajamist vajavate probleemide seas ringi, ise mitte midagi tehes. Ehk on see nüüd liiga karmilt öeldud, kuid millegipärast tekib minus seletamatu viha lugedes Postimees OnLine, kui seal irvitab uudispommiks nimetatuna mulle vastu pealkiri „Riigikogu töötab täna, kuni töö saab tehtud.“ Ning vaid mõni aeg hiljem, uuesti riigieesotsa tööd kiigates, märkan, et pealkiri on teinud 180 kraadise kannapöörde ja muutunud „Riigikogu tööpäev lõppes ootamatult kiiresti.“ Põhjuseks - saja ühest liikmest ilmus kohale algselt 91 liiget, hiljem kahanes arv 2/3 võrra, moodustades armsa summa- kolmkümmend kuus!

Okei, oleks mingitmoodi aktsepteeritav, kui säärane asi ilmneks vaid mõned korrad aastate jooksul. Aga ei. Nii on viimasel ajal tihti.

Ma ei taha väita, et austatud valitud mehed ja naised ei ajaks Eesti asja, vaid ma tahaks viidata, et ainult kohustuslike punktide täissaamine ei tee kelleski veel head poliitikut ning veel vähem aitab see teenida ära valijate austust ja usaldust. Tuleb anda ekstra 50% oma ajast ja 120%-ga tööd teha.

Jah, võib-olla tõesti pole planeedi, õhu, maavarade ja lõppkokkuvõttes eluslooduse (ka inimeste) säilitamine niivõrd tähtis kui eestlaste alkoholi tarbimise vähendamise üle rääkimine ja mõnede uute kummaliste seaduspiiride kehtestamine selles vallas. Sest emakese Maa näitel on tegemist pikemas perspektiivis ülitähtsa teemaga, alkoholi liig- ja kuritarvitamine aga hetkeprobleem. Tekib tunne, et ehk pole tõesti meie riigi eesots piisavalt kompetentne tegelemaks globaalselt haarava probleemiga. Võib-olla ootame, rahvas-valijad, neist liiga palju.

Lugedes Riigikogu internetileheküljel avaldatud pressiteadet toimunu kohta, nendib

komisjon koos esimehe Urmas Klaas`iga, et eelnõu oli tehtud kiirustades ja polnud korralikult ettevalmistatud ja vajab veel põhjalikku ja vastutustundlikku arutelu ettevalmistamist.

Olgu. Kui asi on poolik, siis andke juhiseid ja tehke uuesti! Pole mõtte jo-jo` tades väga tähtsat rohelist majandust soositav eelnõud edasi ja tagasi lükata. Asi peab saama tehtud!

Postimees OnLine`is avaldatud pressiteadete alla kommentaare lisanud riiklased on üpriski mürgised ja tigidad. Inimesed ei saa aru, kuidas saab käituda nii ükskõiksel, lubades ühel hetkel ühte, järgmisel teist.

Eriti tigidad on reformierakonna toetajad, kes kahtlustavad valitsust pähesülitamises ja peaministrit inimestega mängimises.

Tekib koomiline tunne küsida irooniline küsimus: „Kas me sellist Eestit siis tahtsimegi?“

Nii selgubki, et probleem on sügavamal, kui vili paistab, sest ükskõik kes parasjagu võimul

poleks, ikka ja jälle püüab ta saada hakkama suurema palga, pikema puhkuse ja vähesema tööga. Kui elu nii jätkub, ei jõua Eesti mitte kuhugi, sest paigalseis, mis kestab juba mõnda aega, ei ole hea. Et olla täisväärtuslik ja arvessevõetav riik teiste kõrval, tuleks eesti valitsusel veidike hinnata oma tööd ja lõpetada see alavääristav käitumine enda ja rahva suhtes.

Samas ei tahaks ma väita, et meie riigikogu täiesti saamatu on. Ometigi tuleb ju neile au anda suhteliselt hästi korraldatud riigikorra eest märtsi-rahutuste ajal. Ja ka selle järellai- netusega saadi kindlakäeliselt hakkama.

Kuid loodame, et see ei jää ainukeseks tilgaks meeks tõrvapotis, sest Eesti elu vajab ajamist. Ning rahvas vajab, et poliitikud võidaksite nende usalduse tagasi. Ja võib-olla siis suudaksid kaotada poliitiku mainet rikkunud, aastate jooksul tekkinud arusaama, et riigias- ju ei saa ajada pettuse ja valeta. Saab ja peab saama!

Lootuse ja lugupidamisega,
Kaidi Tahula

Foto: Joosep Martinson

MIKS LIITUDA EESTI ÕPILAS ESINDUSTE LIIDUGA?

KUI SINU KOOLI ÕPILASESINDUS EI OLE VEEL LIITUNUD EESTI ÕPILASESINDUSTE LIIDUGA VÕI OLED LIIGE, AGA POLE ARU SAANUD, MIDA KASULIKKU ME SULLLE PAKKUDA SAAME, SIIS ON JÄRGENEV INFORMATSIOON JUST SULLLE!

EÕEL PAKUB OMA LIIKMETELE JÄRGMISI VÕIMALUSI:

Võimalus mõjutada liidu arengusuundi, rääkides kaasa, väljendades oma mõtteid ning kasutades hääleõigust üldkoosolekutel.

Aktiivne osalemine haridussüsteemi kujundamises.

Osalemine EÕEL-i töögruppides ja ümarlaudadel.

Õpilaste nõustamine haridussüsteemide alastes küsimustes.

Õpilaste vajaduste ja arvamuste esindamine riigistruktuurides ja meedias.

Pidev info meililistide kaudu koolitustest, üritustest, erinevatest ÕE rahastamisvõimalustest.

Projektikonkursid ÕE rahastamiseks (Hetkel - Tallinna koolide projektikonkurss ja üle-eestiline ISIC projektikonkurss).

Oma kooli ja õpilasesinduse ürituste reklaam EÕEL-i ja liidu partnerite kodulehel

ning infolistides.

Tasuta üle-eestiline Õpilasleht „Õ“.

Võimalus kasutada EÕEL-i kontoriruumi koosolekute korraldamiseks.

Võimalus saada endale rahvusvaheline ISIC õpilaspilet (ilma pangakaardita).

Tasuta või odavamad koolitusvõimalused õpilasesinduse arendamiseks.

Koolituste andmebaas õpilastele EÕELi koduleheküljel.

Õpilasesindajate kontaktid üle Eesti - aitame kaasa Sinu ja kõigi õpilasesinduste omavahelisele koostööle ning kogemuste vahetamisele.

Võimalus kandideerida EÕELi juhatusse, osaleda EÕELi juhtimises.

Kogemuste saamine läbi liidu töös osalemise - juhtimises, meeskonnatöös, esindamises jne.

Kui sul on probleem, küsimus või ettepanek õppetöö, oma õiguste või muu sarnase kohta, siis pöördu esmalt oma kooli õpilasesinduse poole. Juhul, kui sinu koolis õpilasesindus puudub või ei saa sa sealt abi, siis võid julgelt pöörduda meie poole. Või, mis hoopis parem, kutsu meid enda kooli ja saa teada kõikidest võimalustest, mida liit sulle pakkuda võib!

PA NE RA HA LI KU MA

Eesti Õpilasesinduste Liidu ISIC programmi raames „Pane raha liikuma“ jagatakse õppeaasta jooksul välja 300 000 krooni, õpilaste poolt ellu viidavate erimeelsete ja innovatiivsete tegevuste toetamiseks. Toetust saavad taotleda Eesti Õpilasesinduste Liidu liikmeskoolide õpilased, õpilasesindus ja regionaaltasandil tegutsev õpilasesindusorganisatsioon.

Täpsem info www.escu.ee

EESTI ÕPILAS ESINDUSTE LIIDU SUVE

PL+SS

- Eesti Õpilasesinduste Liidu juhatus kohtus Eesti Vabariigi Presidendiga. Ehk saab järgmisel liidu üldkoosolekul ka presidenti näha!

- Õpilaste suvepäevadele kogunes üle 100 õpilase üle Eesti. Superlahedad osavõtjad elasid Remnikul üle ööhäire ning nautisid muinasjutulist balli koos teletupsude, printsesside ja jänestega.

- Eesti Õpilasesinduste Liidu ja Eesti Üliõpilaskondade Liidu vahel allkirjastati peale pikki läbirääkimisi leping, tänu millele on õpilasesindustel sügisest võimalik oma tegevuseks raha taotleda.

M-NUS

- Eesti Ekspressi sõnul on riigieksamite pingeridade avalikustamine neile väga oluline - sotsiaalsed ja hariduslikud tagajärjed neid ei huvita. Eesti Ekspress ei loobu pingeridade avalikustamisest.

- Liit jäi ilma headest näpunäidetest – eelmine juhatuses esimees Martti Martinson sõitis Austraaliasse.

- Päike segas töötegemist

Vaba tahtlikuks Saksa maal

„KAS TEIL EESTIS ON KOGU AEG
KÜLM?“,
„KAS TE ELATE SIIANI IGLUDES?“
„LOODETAVASTI EI SÕIDA LENNUK
EESTIT MÄRKAMATA MÖÖDA!“
„KAS TE KÕIK TUNNETE ÜKSTEIST?“
„KAS TEIL TALLINNAS KAUBANDUS-
KESKUSI KA ON?“
„KADRI, KAS TEIL EESTIS HOBUSEID
EI OLEGI?“

KUNSTIST
„Kunsti saab luua ka
mujale kui paberile“ on
Dorothee Saksamaalt
veendunud.

**KOLM SUUREPÄRAST NÄDALAT
OMA SUVEST VEETSIN SAKSA-
MAAL, QUETZDÖLSDORFIS. OLIN
RAHVUSVAHELISES VABATAHTLI-
KE LAAGRIS, Kuhu SAATIS MIND
PIGEM UUDISHIMU KUI TAHE
TÖÖD TEHA.**

Tekst ja fotod: Kadri Lahi

**EESTIST LAHKUDES EI OLNUD MUL KINDLAT
PILTI SELLEST, MILLINE SEE LAAGER VÄLJA
HAKKAB NÄGEMA. HÄGUNE AIMDUS TÖÖST,
MIDA TEGEMA PIDIME JA TEADMATUS, MIL-
LISED INIMESED MIND EES OOTAVAD EI TE-
KITANUD MINUS HETKESKI KAHTUSI. OLIN
KINDEL, ET TAHAN MINNA!**

MIDA NAD MINUST KÜLL ARVAVAD?

Mäletan, et kui viimaseid minuteid rongis istusin ning teadsin, et kohe-kohe jõuan sihtpunkti, siis valdas mind esimest korda hirm. Hirm selle ees, et äkki ei meeldi ma teistele, äkki on töö vilets ning äkki olen sunnitud veetma kolm nädalat inimestega, kes mulle ei meeldi. See hirm kadus aga kohe, kui astusin rongist maha ning mind ootas mees, kes tervitas mind sõnaga „Tere!“ Mina olin arvestanud, et ainuke eesti keel, mida ma kolm nädalat kuulen on läbi telefonitoru, olin vägagi üllatanud, kui see sama mees küsis kuidas mul läheb ning kuidas mu reis möödus. Ta tegi seda eesti keeles, küll tugeva aksendiga, kuid siiski oli see eesti keel.

ESTONIA, WAS IST DAS?

Meie grupp oli küll väike, kuid siiski kogesin nende kolme nädala vältel seitsme erineva kultuuri mõju. Seltskonnas oli inimesi Saksamaalt, Prantsusmaalt, Serbiast, Ukrainast, Leedust ja Lõuna-Koreast. Inimesed olid erinevad ning kultuuride erinevusi oli tunda kõikjal. Enamikel inimestel oli küllaltki selge pilt Eestist ning selle asupaigast, mõned isegi küsisid pronksöduri juhtumi kohta,

kuid leidis ka inimesi, kes pidasid meie pealinnaks Riia või Vilniust.

Tüdrukud Koreast rääkisid paaril esimesel päeval Eestist kui Finlandist, mis ilmselt tulenes minu püüdest neile selgitada, kus Eesti asub. Laagri lõpuks teadsid nemadki, kus Eesti asub ja mis on meie pealinn. Kui minult küsiti, kui palju inimesi Eestis elab, siis minu vastuse peale, et Eestis elab 1,3 miljonit inimest, vaatasid mulle otsa vägagi imestunud näod. Küsiti veel mitu korda üle, et kas tõesti nii vähe ja veel koguni terves riigis. Samuti väikeriigist pärit leedukad teistega aga suhelda eriti ei tahtnud. Seetõttu tuli mul ainsana kannatada nalju Eesti suuruse

GRUPIPILT
Kogu
laagriseltskond
Berliinis

TULEMUS
Vabatahtlike jälg
Quetzdölsdorfi

PUUSKULPTUURID
Ukrainlannad
Katerina ja Nastya
oma tavapärase
tööhoos

ning eluolu kohta.

Vabatahtlik ei virise ja töö saab alati tehtud Töö, mida laagrís tegime, oli mitmekülgne ning enamasti huvitav. Projekt, milles meie „töö“ seisnes, oli Quetzdölsdorfi ringse puumaja ehitamine ning vabatahtlike põhiline eesmärk oli tegeleda ehituse kunstilisema poolega. Meile antud ülesanded olid seotud erinevate masinate ja tööriistade kasutamisega. Niisiis ehitasime gigantseid linde, kes hiljem taevalaotuses tuule käes lendama pandi. Tegime puust skulptuure või kujundasime metsaaluseid. Oluline oli ideede ammutamine loodusest ning tähtsustati perspektiivi muutumist. Meile anti disaini,

kaunistuste ning nende paiknemise kohapealt vabad käed. Kunagi ei tulnud ütleva, et see või teine asi on kole või et see ei sobi. Kui oli oma visioon ja tahe, võis selle ka ellu viia. Kõik kohalikud olid oma nõu ja jõuga abiks ning kui ikka häda käes, oli alati keegi kohal, kes innustas edasi töötama.

Ühel nädalal, kui meie ülesandeks oli maastikukujundus, oli meil võimalik ronida kümne meetri kõrgusele, et näha oma kätetööd ning tunnetada muutust, mis tulenes distantsist. Põhiline oli aga tunne, et olid jätnud jälje selle küla ajalukku, jättes maha midagi originaalset ning endalikk.

Võtsime osa ka küla 775. aastapäeva festivali, mille üks osa olid töötoad, mis toimusid terve nädala. Võimalus oli osa võtta filmi, fotograafia, maalimise, joonistamise, mas-saaži, jooga ning trummide töötubadest.

Nagu tavaliselt, ei ole kõik päevad vennad, ning igaks päevaks ei suudetud leida midagi originaalset ning nauditavat. Tuli niimõnigi päev päikese käes kraavi kaevata, peenraid rohida või maja koristada, kuid needki tööd said tehtud ning virinat halbade tingimuste kohta vabatahtlikelt ei kostunud. Töö tehti alati ära, ka kõige igavam ja rutiinsem töö suudeti seltskonnaga nauditavaks muuta. Olla vabatahtlik, on hoopis midagi muud, kui olla palgatöölaine. Töö ajal ei mõtle hetkeski,

et kui see tund on möödas, siis olen teeninud nii ja nii palju. Teed tööd naudinguga ja mõnikord tõesti mõtled, et mille kuradi pärast ma seda teen. Aga kõige olulisem on kogemus, mille ammutad, mitte pisku, mida teenid. Raha on kulutatud mõne päevaga, kuid vabatahtlikuna omandatud kogemus jääb kogu eluks.

VABA AEG ON TORE AEG

Suurema osa laagrist moodustas siiski vaba aeg ning selle kujundamiseks anti meile taas-kord vabad käed. Otsustasime grupiga, et ei taha ainult Quetz-is aega veeta. Tahtsime näha Berliini, Leipzigi ja Hallet. Meil leidsu alati tegevust võrkpalli mängides, ümb-ruskonnas jalutades, ujumas käies, kaarte tagudes, poole ööni tantsides, lihtsalt lollusi tehes või niisama juttu rääkides. Õppisime erinevaid keeli, kombeid ja mängu. Kõigil oli midagi teistega jagada ning võin uhkust tunda, et oskan Korea tähtedes kirjutada või origami linde teha. Samuti õppisin ära mõned prantsuskeelsed sõnad, mille üle ma nii uhke ei olegi.

Olime kolme nädala jooksul kogu aeg nina-pidi koos ning viimased ööd veetsime nel-jateistkümnekesi puumajas, mille ehitamisel olime abiks olnud. Nendest inimestest, keda seal kohtasin, olen leidnud sõbrad kogu eluks! Ning parim osa on see, et ma tean, et kui peaksin kunagi Prantsusmaale, Saksamaale, Ukrainasse, Serbiasse, Koreasse või Leetu minema, siis olen alati teretulnud ning oodatud.

Kõige olulisem on kogemus, mille ammutad, mitte pisku, mida teenid.

Elu seiklus rohkeim aeg vahetus aasta!

Teksti kirjutas Kaido Kukk

KUI 19. AASTANE KAAREL KAKS SUVE TAGASI KOTID PAKKIS JA SAKSAMAA POOLE SUUNDUS, EI OSANUD TA SUURT MIDAGI EESOOTAVAST ARVATA. "SEL HETKEL OLI PLAANIS LIHTSALT KUSKIL ÄRA KÄIA," RÄÄGIB KAAREL. "KOGEDA MIDAGI UUT JA SUHU SAADA UUS KEEL." IRONISEERIDES SELETAB KAAREL KA, ET KUNA VANEMAD OLID ÄSJA KORTERI MAHA MÜÜNUD JA KUNA UUT VEEL LEIDNUD POLNUD, ANDIS TA OMA OTSUSEGA NEILE AASTA ARMUAEGA, ET UUS KORTER OTSIDA. "TEGELIKULT OLII AASTA EEMAL MIDAGI PALJU ENAMAT KUI ALGUL EHK TUNDUDA VÕIS," JÄTKAS TA TÕSISEMAL TOONIL. "ELADA NII KAUA KODUST EEMAL, TÄIESTI TEISES KESKKONNAS, AVARDAB TUBLISTI MÕTTEMAAILMA JA ARENDAB ISIKSUST"

Kui Kaarliga samal aastal läks Eestist vahetusõpilaseks ligi 100 õpilast, siis tänaseks on välismaale suundujate arv juba tublisti tõusnud. Sarnaselt Kaarliga, valivad enamik õpilasi enda sihtriigiks Saksamaa. Auväärne teine ja kolmas koht kuuluvad vastavalt USA-le ja Taanile. Ühtekokku on võimalik oma vahetusaastat veeta pea igas maakera otsas, neist eestlase jaoks eksootilisemad ehk Mehhiko, Brasiilia, Hiina, Lõuna-Aafrika Vabariik ja Uus-Meremaa.

Ka mul endal oli õnne (ja ilmselt ka paras ports julgust) kogeda seda kõike meelde jäävat, olles Kaarliga samal aastal vahetusõpilane Saksamaal, Cottbusis. Pean tõdema, et kui just tegu polnud minu elu parima aastaga, siis kindlasti oli see seiklusrikkaim ja enim meenutust vääriv aasta minu elus. Saksa söök ja jook, saksa peod, saksa inimesed, saksa traditsioonid, saksa keel - see kõik on vaid väike osa kõigest meenutusrohkest. Kahtlemata võib alguses tunduda raske jätta siinne elu, kool, sõbrad maha ja suunduda uutele avarustele. Tegelikult aga see teebki just asja põnevaks: teadmatus tuleva ees. Kui palju ma siin Eestis saksa elust ikka teadsin? Üldiselt suurt midagi, peale mõne kohatu fakti (kõigile

meist ju teada, et saksa õlu hea on) ja käputäie tobeda eelarvamuse. Nüüd aga võin rääkida tunde üksikasjalikult kõigest, mis Saksamaad puudutab, ilma et tüdimusemärkigi ilmutaks. Ka koolis on just saksa keele tunnind nuutunud minu jaoks kõige nauditamateks. Võib-olla, kuna Saksamaa näol on minu jaoks tegemist kui teise koduga: seal asub mu teine perekond, hulganisti sõpru ja tuttavaid ning palju meenutust väärivaid mälestusi. Isegi algul veidra ja kõlatuna tundunud saksa keel on leidnud mu südames oma koha: kui Tallinna tänavatel kedagi saksa keeles rääkimas kuulen, lähevad alati silmad särama ja kõrvad kikki. Arvatavasti samastub see tunde, kui kuskil välismaal üle pika aja eesti keeltki kuulda. Ja inimesed, keda ma tundma aasta jooksul õppisin? Nemadki pole kuhugi kadunud: vähemalt suveti on rohkesti külalisi ja jõuludel hulgaliselt postkaarte oodata.

Seega ei vääri imestamist, et aina rohkem koolinoori soovib selle mälestusväärse seikluse läbi teha, kui kokku panna vahetusaastalt tulnute positiivsed ja laiaulatuslikud muljed, hea promo ja õpilaste enda soov midagi ära teha. Omaltpoolt jääb mul soovida kivi kotti seiklejatele, kes oma huvitavaimale aastale vastu minemas ja palju julgust neile, kelle teed sinna ehk tulevikus viivad. Elu on ju seiklus!

DAGEGEN	ZU	können	meine	falsch
UNS	DINEN	sagen	es	deshalb
dafür	DIE	FRAGE	WIR	DENKE
klar	wenn	ab	möchte	wahr
aber	dass	ICH	was	nicht
stimme	ist	richtig	sie	dem

Foto: Jaak Kaevats

Õ-POISTE TUNGIVAL PALVEL KIRJUTANGI TEILE NATUKENE SIINSEST ELULOUST.

SAABUSIN SIIA AUGUSTI KESKPAIGAS EESMÄRGIGA TUNDMA ÕPPIDA SIINSET ELU-OLU JA INIMESI.

Eesti kodanikel vanuses 18-30 on üsna lihtne saada Austraaliasse tulemiseks *working holiday* aastast viisat, mistõttu ei olnud vaja oma energiat kulutada bürokraatlike toimingute läbimiseks. Ainus asi, mida peab kulutama, et siia üldsegi kuidagi kohale saada, on raha. Ning lennupiletid on päris kallid - ühe otsa pilet maksab ikka viiekohalise summa. Aga kohe alguses võin öelda, et asi on seda väärt. Niisiis enne siia tulekut oleks tore, kui oleks varutud lisaks lennupiletile ka raha elamiseks nii umbes kuuks ajaks.

Kaks esimest asja, mis mind siia saabusdes lummasid, olid siinsed inimesed ja loodus.

Esimesed erinevad eestlastest oma iseloomult väga palju - igal sammul kohtab siin sõbralikkust, abivalmidust ja viisakust. „*How are you?*“ käib iga vestluse algusesse ja „*Have a nice day!*“, „*See you later!*“, „*Cheers, mate!*“ jne iga vestluse lõppu. Eks ta eestlasele alguses natukene harjumatu ole, aga üsna pea hakkab see endalegi külge. Üks tüüpiline väljend, mida austraallased igal pool kogu aeg kasutavad on „*no worries!*“. Iga teise lause ette ja taha. Seda, et see sõbralikkus on üdinisti võlts, ma ei ütleks. Loomulikult on enamjaolt tegemist lihtsalt viisakusavaldustega, aga kui sa ikka kelleltki abi paluvad, siis enamasti sind ka aidatakse, nii tänaval, poes kui igal pool mujal.

Elanikkond on siin hästi rahvusvahelise taustaga - leidub palju nii asiaate, moslemeid kui ka Euroopa taustaga

inimesi. See on märk sellest, et Austraalia puhul on tegemist heaoluriigiga, kuhu kõik tulla tahavad. Mitte sugugi kõik ei oska hästi inglise keelt (eriti asiaadid), aga hakka-ma saavad nad sellegipoolest.

Looduse osas võlusid mind esimese asjana lennujaama uksest

välja astudes siinsed puud ja taimed - keset Austraalia talve oli loodus sama roheline, kui meil kevadel või suvel. Palmipuud ja eestlastele tundmatud huvitavad linnuliigid jäid ka kohe silma. Hommikuti äratab mind üles valge kaduu, kelle välimus teeb minumeelest silmad ette Carmen Kassile, kuid kelle vile on selleks liiga kõva, et saaks rahulikult edasi magada ja sellest mitte välja teha. Aga tõeline pärl - mis oli ka üheks põhjuseks, miks ma siia tahtsin tulla - oli loomulikult ookean. Veel ilusam kui piltide peal nähtud - täpselt sama ilusat värvi, täpselt samasugused suured ja valged vahutavad lained, täpselt samamoodi surfareid täis. Elan Austraalia ühe kuulsaima ranna ääres, mis elatub peaaegjalikult turismist. Elu on siin mõnes mõttes mugavam - söögikohti ja ilusaid inimesi on jalaga segada -, aga selle eest ka kallim.

City of Sydney iseenesest laiub küllaltki väikesel territooriumil - Sydney Linnavalitsus kontrollib ainult kesklinna piirkonda. Kõik suburbid (äärelinnad) on teiste kohalike omavalitsuste hallata.

MARTINSON AUSTRALIAS

Martti Martinson on endine Eesti Õpilasesinduste Liidu esimees

Aga Sydney rajoon iseenesest on väga

suur ja jätab väga tervikliku mulje ehk siis see väike fakt, et tegelikult ei olegi olemas ühte suurt Sydney linna, ei oma eriti tähtsust. Sydneyks kutsutakse siin seda rajooni ikkagi ja ühistranspordiga reisisid ka mingit vahet ei ole - kesklinnast äärelinnadesse saamine on tänu rongi- ja bussiliiklusele äärmiselt mugav.

Järgmine kord kirjutan juba oma matkast väljapoole Sydneyt, Georg Jalutaja Pöösas külaskäigust ja muudest uudistest kaugelt maalt. ①

HINGE TÕMMIE SÜDAME RÜTMIS

Tekst: Kaidi Tahula

„Miks
oma roosipöõsa, mis lõin haljaks
ja lokkas vallatult mul üle pea,
ma lasin ise röövida
nii paljaks?
Ei tea.“

BETTI ALVER „EI TEA“

MÄLESTUSED AITAVAD
SÄILITADA NEID, KEDA POLE.

SURM ON OSA MEIE OLEMUSEST. SEE ON SAMA LOOMULIK KUI SÜND JA ELU. KUID ELU, KUI KESKNE VIIV, TUNDUB MEILE NEIST KÕIGIST TÄHTSAM. KA LIIALT VÄHE ELATUD VÕI EBAÕIGLASOLT LÖPPENUD ELU NÄIB MEILE VALE. KUID MINNAKSE IKKA JA JÄLLE.

ET MITTE UNUSTADA LAHKUNUID, TULEB NEID ARMASTADA KA SIIS, KUI VIIMASEST NÄGEMISEST ON MÕÖDAS AASTAID VÕI ISEGI KÜMNEID. MÄLESTUSED AITAVAD SÄILITADA NEID, KEDA POLE. MEENUTAMINE, ISEGI KIBE JA PISARATEST TULVIL, ON VÄÄRT TEGU.

ÕELDAKSE, ET JAGATUD VALU ON POOLE VÄIKSEM VALU. MINA USUN, ET SEE ONGI NII. KUIGI JÄRGNEV ON VAID KIRJASÕNA, ON SEDA NII KIBEDALT VALUS LUGEDA, ET PISARAD TULEVAD SILMI. EHK KANNATANUTE VALU VÄHENEV.

SELLE LOO MORAAL EI OLE MITTE NÄIDATA TEILE ERINEVAID MINEKUID, VAID ÕELDA, ET ELU ON VÄGA ÕRN. ELU ON ALLES UUS JA EI OSKA END VEEL HOIDA. SEE VÕIB LÖPPEDA IGA HETK. NII ET ARMASTAGEM JA VÄÄRTUSETAGEM INIMESI ENDA ÜMBER IGA PÄEV.

JÄRGNEVAD LOOD ON JUTUSTANUD KAISA, KES KAOTAS PARIMA SÕBRA JA KES PÜÜAB KÕIGEST HOOLIMATA ÕNNELIK OLLA, SEST SÕBER OLEKS SEDA SOOVINUD.

SAMUTI ON OMA JUHTUMISEST RÄÄKINUD ANNA, KES ENDA SÕNUL PEAB KAOTATUD SÕBRANNAT OMA MENTORIKS. TA PÜÜAB NÜÜD JÄRGIDA SÕBRANNA ELUDEVIISI JA ELADA VÕIMALIKULT PALJU KORRAGA.

AEG PARANDAB KÕIK HAAVAD, KUID ARMID – NEED VÕIVAD JÄÄDA MEIEGA. MEID KAUNISTAMA, ÕPETAMA...

ANNA (18)

Seda lugu jutustada on raske. Ei oska kuidagi alustada. On veel nii palju asju, mida tahaksin talle öelda. Tema õpetas mind alati õnnelik olema. Tema kurbus tegi ka mulle haiget ja kui mina laenasin talle oma pisaraid, andis tema mulle osa oma naeratusest.

Mõeldes aegadele, kui me koos looduses või linnatänavatel kolasime, meenub mulle alati millegipärast kesk-kevad või sügis. Tavaliselt oli ta siis kodus. Ei kooli, ei mingit reisimist. Aeg perele ja sõpradele.

Mäletan, et meie viimane kohtumine oli kevadel, Kadriorus. Õhk oli paks linnulaulust, päiksekiirte soojusest ja seletamatust värskusest, mis tuli tärkavast rohusamblast. Talle meeldis kevad, sest siis hakkas kohustuste aeg seljataha jääma ja ta sai vabaks. Vabaks kehast, et harida hinge.

Ta reisib alati kõik kolm suvekuud häälega. Ta oli noor neiu, 19 aastane. Siiski teadis ta juba Hispaania kõige paremaid allikad või Venemaa külalislahkemaide külasid. Ta oli reisinud nii juba 3 aastat, seltsilisteks vaid seljakott ja õe kingitud raamat „Wiplala“. Kordagi ei olnud tal olnud pahandusi ega halbu vahejuhtumeid.

Nagu tavaliselt, läks ta ka sellel suvel – naeratus suul ja raamat käes. Ma ei tea mitmes autos ta enne oma saatusega kohtumist oli sõitnud, kuid tean, et auto, mis lõpetas ta tee, oli hall BMW. Samuti tean, et see juhtus Leedu piirist natuke edasi ja liigse kihutamise tõttu. Nad kaldusid teelt kõrvale ja pörkasid vastu puud. Kõigil turvavööd kinni, siiski kõik surnud.

Mõni päev pärast tema teele asumist sain kõne ta nooremalt õelt. Ta teatas kummaliselt rahulikult ja aeglaselt, et Kata on surnud. Ma ei uskunud seda. Naersin närviliselt ja palusin tal nalja lõpetada. Tema aga ütles, kus see juhtus ja teatas matsuse aja.

Matused toimusid nädal hiljem. Tal olid näol mõned kriimustused ja ta oli heledam kui tavaliselt. Muidu ikka tema ise, vaid naeratus puudus.

Ma ei süüdistanud kedagi. Ehk vahel kihutajaid. Siiski on mõnikord tunne, et ehk oleks saanud midagi teha, et ta ei lahkunuks nõnda julmal viisil.

Nüüdki veel, kõigele sellele mõeldes, hakkab süda kipitama ja kurgus on kibe. Ma igatsen teda!

KAISA(17)

Eelmise aasta talvel oli mu elu kaugel täiuslikkusest. Ma olin just lahku läinud oma poisist ja koolis oli kummaliselt raske, kuid mul oli mu parim sõber Tõnis. Ta oli mu hingesusgulane – aimas mu mõtteid poolelt lauselt, teadis alati, kuidas tuju parandada ja millega mind pilvedest maapeale tuua. Teadsime üksteist juba pea kümme aastat ja loomulikult olin teadlik tema haigusest. See ei olnud meid aga kunagi seganud, seega ei näinud ma selles erilist probleemi.

Ühel õhtul läks ta peole, kuhu mind vane mad ei lubanud. Ta jõi ja tantsis ning jõi veel. Kuna peol olid põhiliselt võõrad, siis ei teadnudki keegi ta astmast. Korraga tuli talle seal hoog peale, aga kuna inhalaator oli kuhugi kadunud, siis ei saanud ta midagi teha. Tõnis kukkus kokku.

Talle kutsuti kiirabi, mis viis ta haiglasse. Seal edasi toimetati Tõnis edasi ühte Soome haiglasse, aga selleks ajaks oli ta juba koomas. Ta oli juba kaheksateist ning kunagi oli teinud lepingu, et teda ei tohi juhtmetega elus hoida. Loomulikult teadsin ma ka sellest, aga ei osanud näha mingit ohtu – ta oli veel ju nii noor!

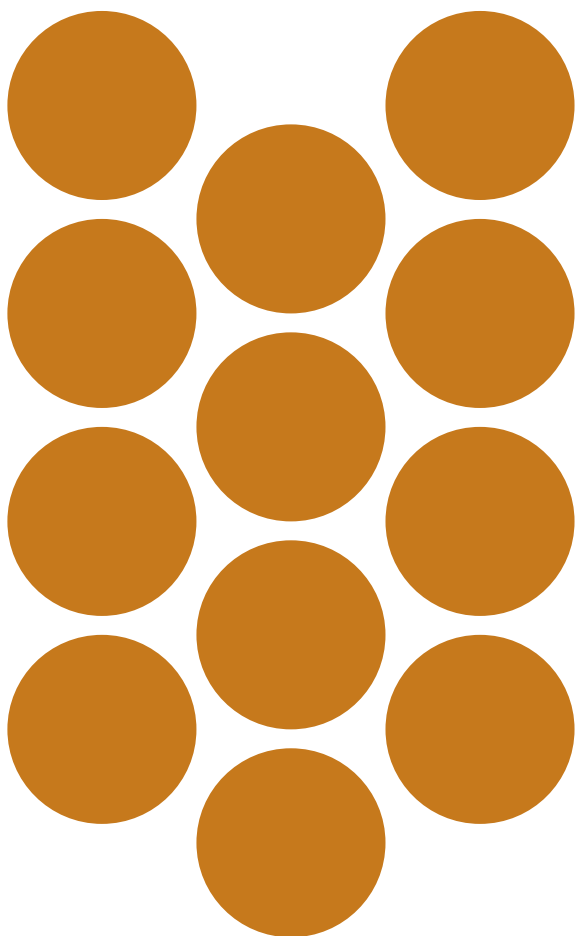
Möödus paar päeva täis kohutavat pinget ja ootusärevust ning siis, ühel hetkel, vajutas ta ema OFF nupule ja minu parim sõber oli igaveseks kadunud.

Ma süüdistasin tervet maailma, alustades endast. „Oleksin pidanud ikka sinna peole hiilima!“ Kirusin ka neid suvalisi noori seal peol, et nad kiiremini ei tegutsenud. Süüdistasin ka Tõnist. „Kuidas ta võis ometi sellise paberi teha?! Ehk oleks ta ikka veel elus.“

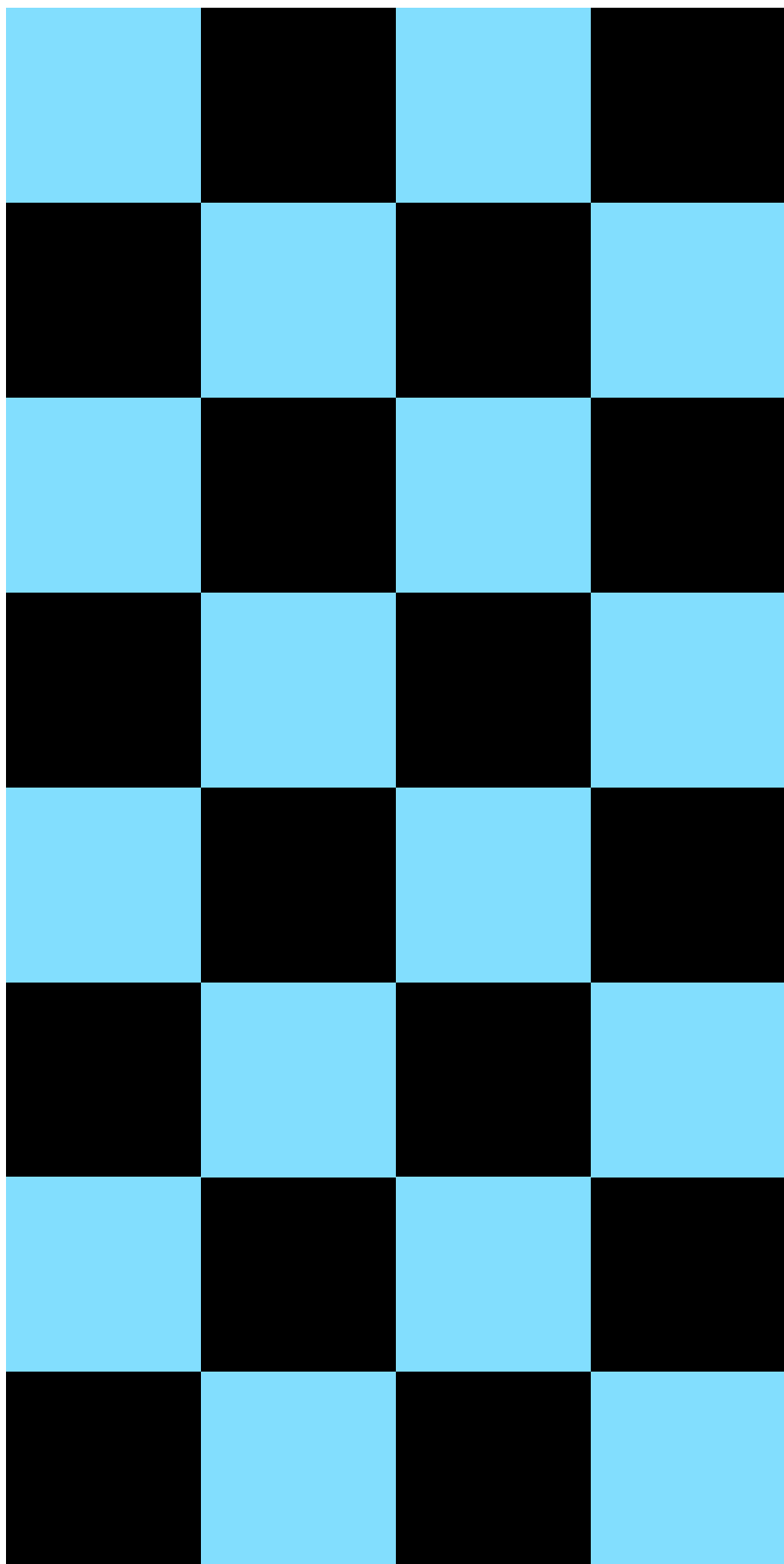
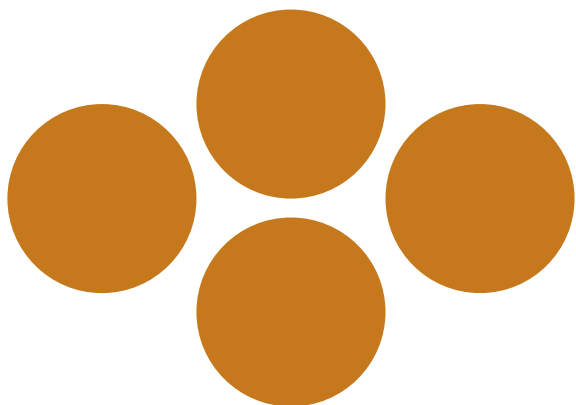
Mulle on palju räägitud sellest, kuidas valu aja jooksul kaob, muutub väiksemaks või tuhmub hoopis. Tegelikult see ei ole nii. Igatsus jääb alatiseks. See ei ole ka veel praegu kadunud. Ma tõesti mõtlen sellest vähem, aga iga kord kui ta ilmub tagasi mu mõtetesse, on valu täpselt sama terav, kui esimesel korral halba uudist kuuldes.

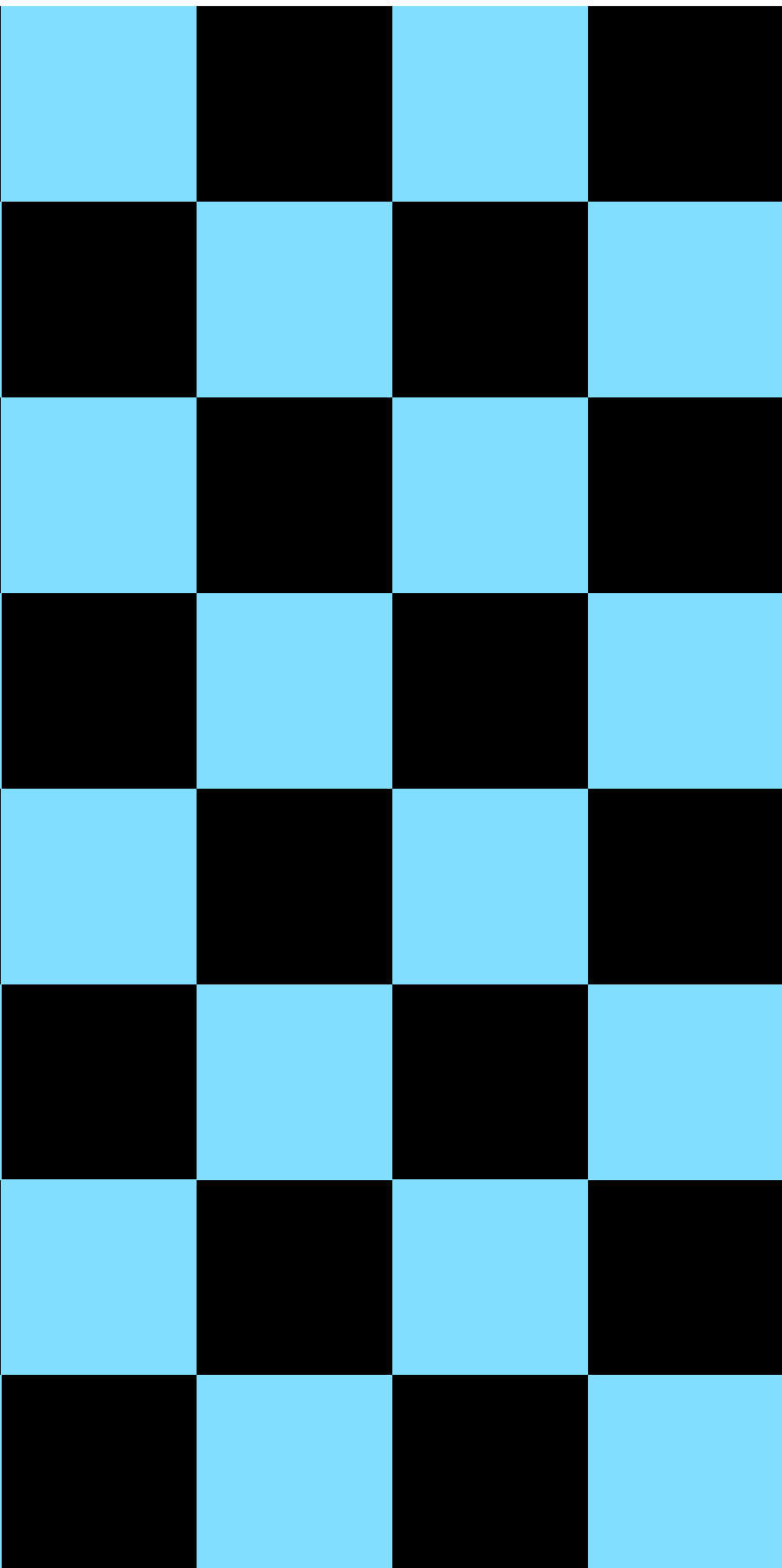
Ma vist ei tahagi unustada, sest praegu ma vähemalt tunnen, et Tõnis elab minuga koos edasi. Ma pole jäänud norutama ja elan rõõmsat ja õnneliku elu, aga tema surmast päriselt üle saada ei olegi võimalik.

NUPUD

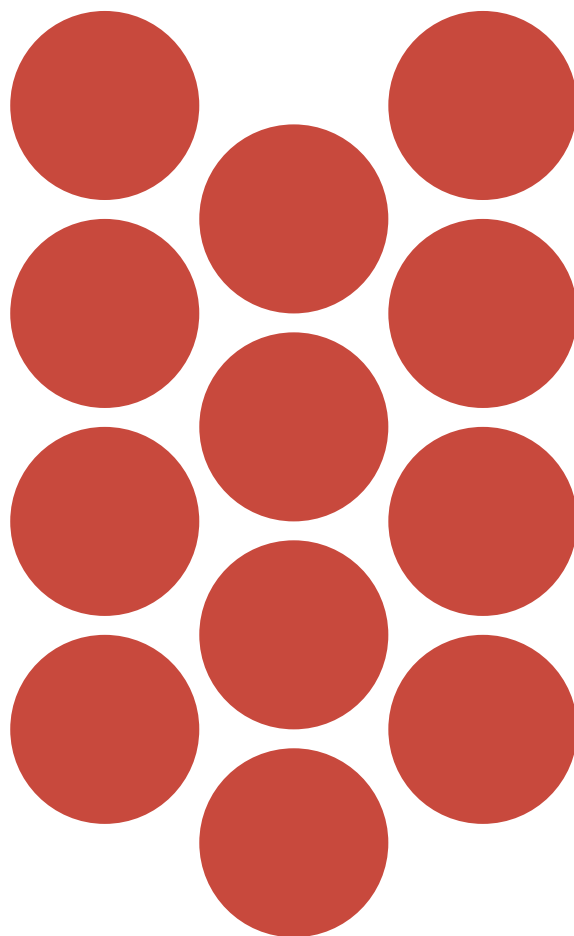

(VARU)NUPUD

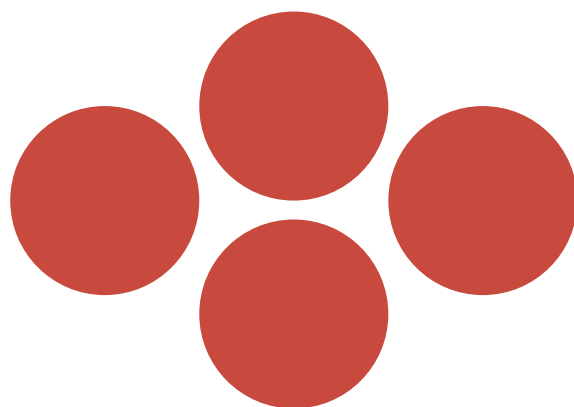

NUPUD

(VARU)NUPUD

LAPSE PÕLVES TAHTSIN SAADA LOOMA ARSTIKS

Kirjutas: Kaidi Tahula
Fotod: Ardi Ilves

KUI OLULINE ON TEIE JAOKS GOLIVE? KAS SEE ON KOHT, KUHU TULETE VANU KUULAJAID RÕOMUSTAMA VÕI UUSI LEIDMA?

Oh, ma arvan, et mõlemat! Ma pole küll ise kunagi käinud üritust kuulamas ja ma ei ole ka varem siin esinenud, nii et ma tean sellest üritusest ainult nii palju kui inimeste juttude põhjal olen kuulnud.

Praegu ma aga vaatasin rahvast seal lava ees ja tundus, et oli päris palju paadunud fänne, kes laulsid peast. Samas oli ka neid, kes kuulasid suu ammuli ja võibolla hakkavad nüüd rohkem kuulama.

MIS ON TEIE MUUSIKA JUURES SEE, MIS KUTSUB KUULAMA? MIS ON HITI VALEM?

Ma arvan, et seda ei ole võimalik niimoodi määratleda, et mis on hiti retsept. Kuid ma arvan, et üks komponent on kindlasti Sven Lõhmus. Kui tema produtseerib või kirjutab, siis on arvata, et läheb peale, sest ta mõistab seda eestlaste maitset!

Hitt peab olema meeldejääv ja kaasakiskuv. Mis seal ikka muud erilist vaja!

KELLEKS TE LAPSEPÕLVES SAADA SOOVISITE?

Ma tahtsin loomaarstiks saada.

MIS SELLEST MÕTTEST SAANUD ON? JA MIKS JUST LOOMAAARSTIKS?

No, mul on kindlasti võimalus

veel kunagi. Loomaarstiks, sest mulle on alati meeldinud loomad rohkem, kui inimesed. Ma pole kunagi koera kartnud ja alati loomadega väga sõber olnud. Sellest see unistus ka tuli väiksesena.

KAS EESTI VÄIKSEKS EI KIPU JÄÄMA? KAS VÄLJAPOOLE EI TAHA?

Kunagi kindlasti, aga praegu ma ei oska öeldagi. Mul ju Eesti publik! Aga kui võimalus ja tahtmist on, siis kunagi kindlasti peaks proovima.

KUI TE SAAKSITE ISE ESITADA ENDALE KÜSIMUSE JA SELLELE KA VASTATA, SIIS MIS OLEKS KÜSIMUS JA MILLINE VASTUS?

Kuidas üritusega rahule jäid? Väga hästi jäin rahule – väga hea korraldus ja väga lahe rahvas.

KAS TE SOOVITE VEEL MIDAGI ÕELDA EESTI NOORTELE?

Jaa, tulge ikka kuulama livekontserte. Olge tublid ja ärge suitsetage!

ÄRGE VAADAKE SEEBIKAID, VAID LUGEGE RAAMATUID

KUI OLULINE ON TEIE JAOKS

GOLIVE?

Kas see on koht kuhu tulete vanu kuulajaid rõõmustama või uusi leidma? See on nii ja naa. Meile meeldib eksperimenteerida. Täna mängisime ka kaht tuttuut lugu! Ja rahvas võttis need omaks, see tegi head meelt. Ja GoLive – palju siin Eestis neid suuri üritusi on? Eriti nagu polegi.

MIS TEEB LOO HITIKS?

Seda ma ei ole välja mõelda suutnud. Seda peaks Sal-Salleri käest küsima. Ma ei ole see vend, kes istub laua taha ja mõtleb „Nüüd ma kirjutan hiti!“ Tõenäoliselt on mõnedele vendadele valem see kui õigete inimestega suhtled ja saad raadiosse.

MIS TEEB HITIST HITI?

Kui seda palju lastakse raadiost. Näiteks soovisaadetes lastakse valmis listi. Nüüd vist Raadio2-s on õige soovisaade olemas, kus keegi soovib näiteks Korn'i lugu ja saatejuht otsibki selle välja ja laseb. Üldiselt on aga saates toimetaja ja juhtide valitud lood. Olen ise ka proovinud helistada ja küsida mingit kindlat lugu – vastuseks sain listi nimistu, millest pidin välja valima loo. Muusika ongi ära rikkunud suuremad raadiojaamad! Soovisaade peaks olema selline, kus saad ise valida loo. Sest raadiokuulajal on õigus kuulata, mida ta tahab.

MIS TUNDE TEKITAB, KUI RAHVAS LAULAB KAASA NII, ET

LAULUVÄLJAK KAJAB?

See on hea tunne. Ei oskagi öelda, sest ma kirjutan midagi endast ja äkki rahvale läheb siis korda! Kui sinu tehtud töö läheb kellelegi korda on see parem kui raha, parem kui seks, parem kui alkohol. See on kõige tähtsam asi üldse!

KELLEKS TE LAPSEPÕLVES

SAADA SOOVISITE?

Mul oli niiviisi, et kui tuletõrjuja periood läks üle, siis pärast seda tahtsin kohe rock-staariks saada. Või noh, ma ei saa öelda. Muusikuks, pigem artistiks. Ma tahtsin saada esinema – lava, lava, lava!

KUI TE SAAKSITE ISE ESITADA ENDALE KÜSIMUSE JA SELLELE KA VASTATA, SIIS MIS OLEKS KÜSIMUS JA MILLINE VASTUS?

Küsimus oleks: Miks? 'Vastus: A-vot sellepärast!

KAS TE SOOVITE VEEL MIDAGI ÖELDA EESTI NOORTELE?

See on raske küsimus. Aga mis ma oskan öelda. Jääge endaks! Ärge kartke olla ise! Ärge üritagegi olla kellegi teise moodi! Loomulikult iidolid on head, kui nad on head iidolid. Aga ärge olge teiste moodi. Olge teie ise ja ärge laske kellelgi ennast niiviisi suunata ja ohjata. Halvasmõttes – ärge jookske kaasa mingite troppidega, kes põhimõtteliselt korraldavad mingit jama. Olge ise ja mõelge peaga. Mõtlemine on hea ja lugege raamatuid. Ärge vaadake seebikaid, vaid lugege raamatuid.

PELMEENI KOHVIKUSSE KOHTAMA

Kirjutas: John Smith
Fotod: Ardi Ilves

SEL SUVEL AVATI TALLINNA SÜDALINNAS, SAUNA TÄNAVAL, UUS AJAVEETMIS- JA SÖÖGIKOHT EAT, KUS PEALE SOODSATE HINDADE JA NÄGUSA INTERJÖÖRI SAAB OSALEDA KA MEILE KÕIGILE AMEERIKA FILMIDEST TUNTUD KIIRKOHTINGUIL.

Esimesena üllatavad EATi sisenedes rõõmsad ja noortepäraseid värvid. Terve kohvik õhkab soojust ja hoolitsetust. EATi üks kolmest rajajast, Edith, räägib, et inspiratsiooni pelmeenikohviku rajamiseks saadi Läti pealinnast, kus viimased on võitnud viimaste aastatega suure populaarsuse. Nime mõtlemisel võeti aga abiks pärisnimede algustähed: Edith, Änn ja Triin.

Eelnevalt registreerunud 16-19 aastaste kiirkohtingule, tulid kohale veidi varem, et kohaga põgusamalt tutvuda. Eriti meeldivaks osutus üllatuslikult WC külastamine, kus terve seina täidab suur teadetaahvel, kuhu iga sodija saab oma värviliste kriitidega midagi rohkem või vähem vaimukat kirja panna. Samuti leiab kohvikust ka noorte fotograafide väljapanekuid, mis ehivad tagumise ruumi seinu ja sulanduvad interjööri justkui valatult.

Tuleb tõdeda, et korraldajad ise suhtuvad kohtingute korraldamisesse väga tõsiselt ja on registreerunud noortele valmistanud ette hubased laudad jäätisekokteili, šokolaadi ja küünaldega. Õhkkond loodud, jääme ootama teisi osalejaid.

Vahepeal kurdab õnn, et selles vanusgrupis on alati olnud kõige vähem osalejaid. Tuleb välja, et noored ei olegi nii julged, kui ise arvavad. Kõige populaarsemaks vanusegrupiks on aga kujunenud 19-25 eluaastat. Õnn pakub, et selles vanuses hakkavad inimesed juba veidi tõsisemalt mõtlema pere loomisele või enda sidumisele. Sõnad "pere loomine" suurendab minus tõusvat ärevust veelgi

Lõpuks saabuvad kaks neiu ja, oh üllatust, ma tunnen neid mõlemaid. Tekib tobe ja veidi piinlik moment. Pilkudega püüame üksteisele kõigest väest selgeks teha, et oleme siia sattunud juhuslikult, kuid sellest ei tule midagi välja.

Siiski areneb välja lõbus vestlus ja end unustades jutustame maha veel kahe neiu ja ühe noormehe saabumise. Änn tundub juba rahul olevat. Koos tema vennaga on meid nüüd 3 noormeest ja 4 neiu. Püüame kollektiivselt telefoniraamatuid läbi lapates noormehi juurde kutsuda, kuid kahjuks ei lähe meil see õnneks. Suve viimaseid päevi nauditakse küll Saaremaal, küll veelgi kaugemal.

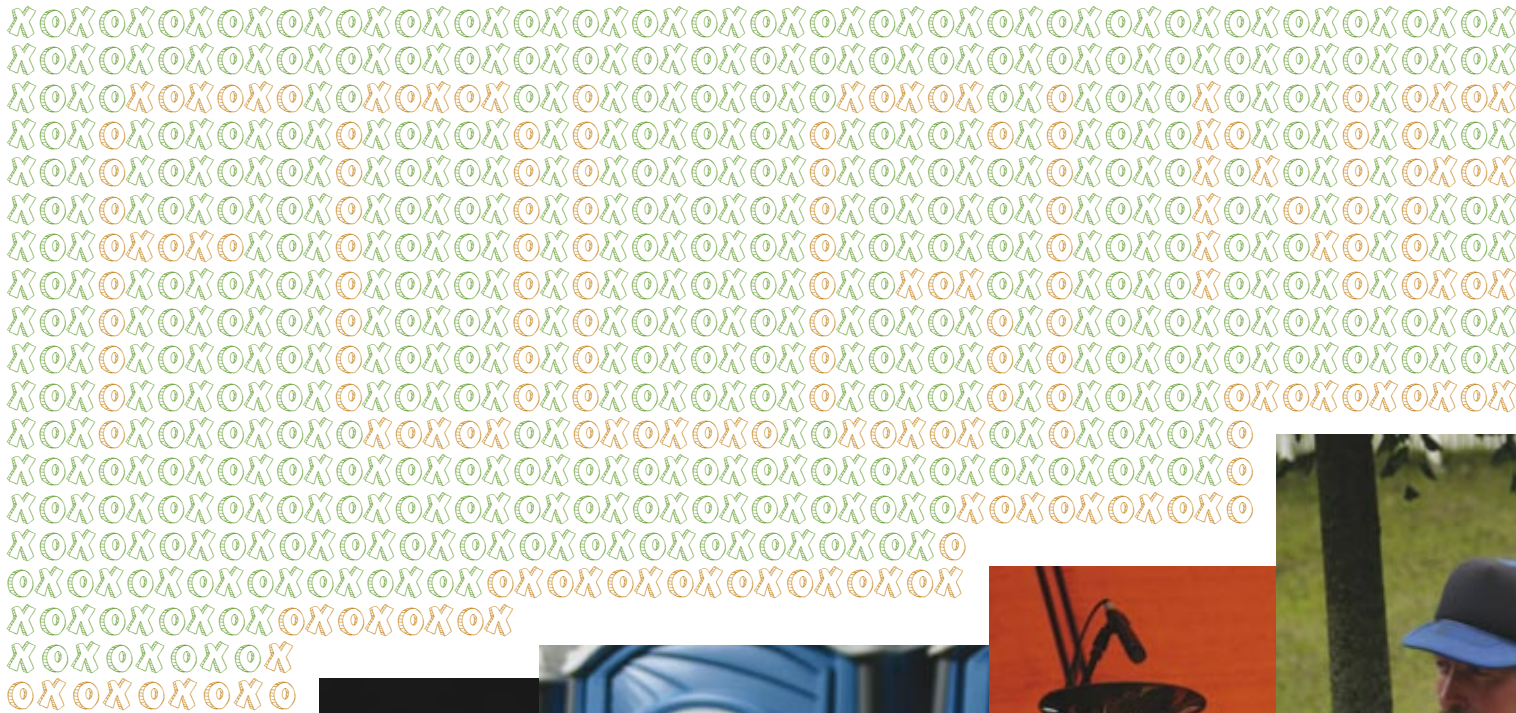
Lõpuks astub kohvikusse eksinud ilmega välismaalane, kes veidi kohmetudes siiski meiega liitub. Änn tutvustab reegleid: "Igal paaril on teineteise tundmaõppimiseks aega täpselt 5 minutit, millele järgneb kellahelin. Pärast seda vahetavad noormehed omavahel kohti. Pärast seda, kui kõik paarid on omavahel suhelnud, saab panna ristikesi nimede ette, kellega oled huvitatud tulevikus suhtlema. Kui nimed ühtivad, saadetakse teile homme kinnitus SMSiga."

Vestlused on kiired. Tundub, et kõik paarid

näevad palju vaeva piinliku vaikusehetke vältimiseks, kuid see tundub omamoodi armas ja koomiline. Räägime sellest, kus keegi õpib, millega tegeleb, kuidas siia sattus jms. Välismaalane ei saa eriti toimuvale pihta ning ei soovi esimese neiu juurest edasi liikuda, kuid lõpuks saab reeglitest aru temagi.

Pärast viimast vestlust langeb hingelt suur koorem. Teisalt olen saavutanud juba päris hea vestlusrütmi ja jätkaks hea meelega veel viis minutit. Täidame ankeedikardid ja lahume peaaegu sõpradena.

Järgmisel päeval saan sõnumi, kus on kirjas, et kahjuks ei saanud ma endale ühtegi potentsiaalset kaaslast. Sellest on tulisel kahju, sest tahtsin oma vana sõbranna vahepeal kadunud numbrit uuesti oma mobiili lisada.

ALGUSES OLII MUUSIKA, SIIS TULI VILJANDI. SEEJÄREL FOLKLOOR VILJANDISSE KOOS TELGIMEREGA. VILJANDI PÄRIMUS-MUUSIKA FESTIVAL – VÕI RAHVASUUS VILJANDI FOLK – ON FESTIVAL, MIS KESTAB NELI PÄEVA. SEE SISALDAB ENDAS MUUSIKAT, TANTSU JA NATUKE FESTIVALI TEMAA-TIKAGA KOKKU LANGEVAT MUUSIKAT.

Astudes Viljandisse Folgi ajal, sammute minevikku ning oma hingemaale. See on imeline kogemus. Siiski peab lugeja mõistma, et Folk ei ole järjekordne Õllesummer või GoLive. Folk on nagu väike ennemuistne Laulupidu.

Igal aastal saabub Viljandisse üha suurem hulk noori, kes soovivad osa saada 4 päeva kestvast trallist ja muusikast. See on ühtlasi silmavaadet arvardav kui ka meeldiv kõrvale. Osa saadakse ka alkoholist. Pole mõtet enam eitadagi, et noored tarbivad alkoholi. Selle tarbimisega on nagu ta on – juuakse. Vahel

vähem, vahel rohkem. Vahel jääb mõni alaealine politseile vahele, vahel mitte. Siiski, seda on kõikjal.

Kui kirjutada Folgist ja meelemürkidest koos, siis see oleks nagu millegi ülema rikkumine. Viljandi Folk on siiski muusikahuvilistele. See on nagu haigus, mis istutab võrse noore ja vana inimese hinge ja hakkab seal kasvama. Kes korra käinud, tuleb alati tagasi ja leiab iga aasta midagi uut ja näeb jälle midagi teisiti.

Keskmise noore külastaja profiil: 20-ndates aastates, muusiku hingega, seltskonnas vähemalt üks kitarr, millega lennutatakse õhku ka oma loodud muusikat. Seda tehakse kas Kirimäel või telklaagris. Kõik on rahulikud ja sõbrallikud.

Sõbralik ja vennalik õhustik kulgeb ka

võhivõraste äsjatutvunute vahel. See on ju Folk!

Selle aasta teema oli regilaul, mis on väga oluline osa Eesti muusika ajaloo. Nõnda uurisime ka kui paljud täpselt teavad, mis on festivali peateema ja kas mõni ka ise regilaulu laulda oskab.

Pika arutluse käigus jõuti siiski alati õige vastuseni teema osas, kuid ise laulda ei julgetud.

Sellegipoolest leidis üks noormees, Alex (17), kes esitas neli omalmaitsel valitud regilaulu. Ja ta tegi seda veel päris hästi!

Festivali kroon polnud aga mitte lavadel esitatavad muusikapalad ja kollektiivid, vaid

*Juhul, kui Sa ei leia teksti pealkirja, oled Sa värvipime

Kirotaja: Kadi tahula // Päävapiltnik: Ardi Ilves

oli see väga vägev! Vähemalt ma hõljun nüüd pilvedes!"

Liis-Marii (17) : „Hästi vaimustav elamus. Elu kulgeb Folgi ajal hoopis teist radamööda. Eksisteeribki ainult Viljandi ja koos sellega muusika, sõbrad ning lõputu väljas olemine. Ühesõnaga mulle hästi palju meeldis ja järgmine aasta jälle!"

Võibolla tulebki Folki vaadata natuke teise nurga alt? Mitte kui järjekordset joomapidu, vaid kui muusika ja tantsu ülistamiseks mõeldud üritust, mida saab nautida sõprade seltskonnas.

Ei saa kirjutada Folgist kui alkoholist ja noorte rumalusest. Folgil lihtsalt pole rumalaid noori ja alkohol – see on vaid väike osa.

Folk on võlumaa. Neetud ja õnnistatud vihmade öhtute ja kuumade päevadega ning öise tähistaevaga. Kõik, kes Folgil käinud, lähevad ka tagasi. ☺

kontsertsaalis „Suur Tuba“ mängitud näidend. Etenduse nimi oli „Muinasjututuba“ ja see esitati eelviimasel öhtul.

Näitemäng kestis kokku poolteist tundi.

„Muinasjututuba“ viisid läbi kaks fantastilist ja müstilist naisterahvast – Piret Päär ja Sofia Joons. Eestlannast Piret Päär jutustas Rootsi õpetlikke muinasjutte ning tema kaaslane Sofia Joons mängis viiulit ning laulis rootsikeelseid regilugusid. Kahjuks mahtus saali vaid väike rahvahulk ning paljud ei osanudki „Suurest Toast“ muinasjutte otsida.

Folgi külastaja Tanel (19) teadis aga ütelda: „Muinasjututuba ongi Folk! See on Folgi tipp – rahulik, hingele ilus ja lubab olla tundmatu pimedas toas. Lubab olla sa ise! Minu meelest

VALDEKU 13

EHK

TALLINNA

ÜHIS

GÜMNAASIUM

ÜUES

ÕPPEHOONES

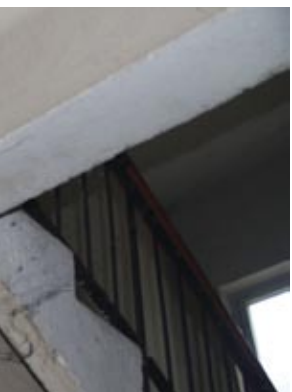

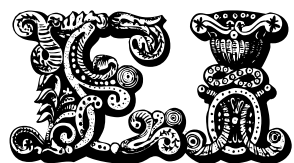

REMONDI TÖTTU PEAB TALLINNA
ÜHISGÜMNAASIMUM VEETMA
VÄHEMALT AASTA KESKSTES
OLUDES.

FOTOD TANEL LIIV

Eile käisin vanaraua kokkuostus. Suvega oli päris palju joodi kogunenud, vaja ju see kõik ära kulutada. Ma olen väga rahul oma tööga. Iga aastaga läheb suvi järjest edukamaks ka ju. Ja üritusi toimub järjest rohkem. Te küsite, kas see tasub ära? Jah tasub ära küll, vahest läheb küll käest ära ja kõik kulub peo käigus ära, aga üldiselt tuleb ikka kasu sisse ja pealegi saab ju pidudel ja kontsertidel käia. Kui joodi ei tule, on vähemalt lõbus. Tanel Padari tuuril näiteks läks suht käest ära. Jah see mais on noorte chikkide korjatud. Padar on kusjuures ka minu isiklik moeiidol – tema järgi lasingi oma juuksed maha. Lõpuks on ka mul kõrvad nagu elevantid! Üks sünnimärk tuli ka juuste alt välja, selline rusikasuurune, aga ega see ei sega, teebki kirjumaks.

Aga Aerosmith oli selle suve vaieldamatu võitja, seal sain ma ikka mõnusalt joodi, kuigi ei ütleks, et see kõige huvitavam oli, Tanel on ikka lahendam. Oskan nüüd juba kaasa ka laulda – blaa-blaa-blaaa-bla-blaaa-blaaaa-blam.

Selle suve üllataja oli Vösa Pets, tema pani ikka hea paugu maha – ei jätnud ruumi aevastadagi, vot see mees on Eesti jaoks juba liiga pro. Pärast tema ettekannet võin julgelt

öelda, et olin VALGUSTATUD, pole ime, et mõne jaoks on ta Jumal.

Aa aga kurat [õlle – toim] Summeril kukkusin ma kummi otsas rippudes pea natuke sodiks, pärast muidugi lapiti kokku ja ma korjasin oma Joodi edasi aga noh, valutab ikka päris kaua teine. Tegelt läks mul hästi, üks tuttav, teine joodikorjaja, jäi pärast viimast summerduspäeva magama [laulu-toim] kaare alla, magas 12 päeva ja kui „üles ärkas“ siis ei saand enam püsti, sest üks pool oli ära külmund ja muru oli läbi riiete kasvanud. Kolm päeva pügasid teda, aga nüüd on ikka üks jalg puust ja joodi ta ka enam korjata ei saa – nüüd korjab hobo, haaaah. Ei noh paras talle, ta oligi liiga ahne, koguaeg uhkustas oma puidust laborginiga, nüüd saigi puust jala kah vot.

Tore oli aga läbi ta sai, nüüd algab jälle kool, ei teagi kust enam lisa saada. Joodi eest saadud feim saab ka kohe otsa. Peab vist paberit hakkama sulatama...

Erik Ehasoo on Õpilastelehe endine peatoimetaja

KUI SA OLEKSID KOER, SIIS MILLINE?

1. MILLISEID EMOTSIOONE TEKITAB SINUS TÄISKUU NÄGEMINE?

- a) mitte mingisuguseid
- b) hakkad Kuu poole ulguma, kuid varsti lõpetad
- c) jääd korraks vaatama ja tegeled siis toimetustega edasi
- d) ei saa magada, jälgid kKuud pidevalt ja ulud selle poole terve öö

2. KUI SUL OLEKS VALIDA NELJA TALVEKASUKA VAHEL, SIIS MILLINE SEE OLEKS?

- a) lühikese, pehme karvaga, mitmevärviline
- b) väga pika, koheva ja paksu karvaga, kuldpruun, lumivalge või süsimust
- c) pika, kareda karvaga, punakaspruun
- d) tavaline, mitte eriti pehme ja pika karvaga, helepruun

3. KUJUTA ETTE, ET VÕÖRAS INIMENE TULEB SULLE MURET KURTMA/NÕU KÜSIMA/LIHTSALT SÕPRA MÄNGIMA, KUIDAS REAGEERID?

- a) naerata, räägid temaga sõbralikult, püüad temaga ühist keelt leida
- b) ei tee temast väljagi
- c) räägid temaga pisut, kuid siis tõmbud eemale
- d) kargad turja ja hakkad karjuma midagi stiilis: "Mida Sa siit tahad?" ja "Kao minema"

4. MILLIST TOIDUVALIKUT EELISTAD?

- a) palju liha, kala ja muud rasvast
- b) juurviljad ja kala
- c) liha ja ei midagi muud
- d) täiesti ükskõik, peaaigi, et söödav oleks

5. MILLINE JÄRGNEVATEST ISELOOMUJOONTEST SINU PUHUL KÕIGE PAREMINI VÄLJA TULEB?

- a) pugemine
- b) vihastamine
- c) sõbralikkus
- d) vajadusel sõbralik, vajadusel vägagi kuri

ENAMASTI A-VASTUSED.

Sülekoer – oled pisut liiga pehmeke, Sinuga on kerge manipuleerida, ning Sa ise ei pruugi sellest arugi saada. Peaksid olema pisut enesekindlam. Samas on sinuga koos hea olla, sest et oled üldjuhul hea südamega ning lahke. Sõbrana oled kindlasti hinnas, sest et Sinuga koos olles on hea tunda enda kõrval kedagi üdini head.

ENAMASTI B-VASTUSED.

Majavalvur – oled äärmiselt kiivas kaitsma nõ „oma ruumi“. Sul võib olla raske lasta teisi endale ligi, et nad saaksid teada, mis toimub Sinule kuuluval alal. Peaksid proovima olla veidike avameelsem, sest et muidu võib juhtuda nii, et oled pea üksinda, ning läheduses pole kedagi, kes oskaks ja tahaks nõu anda, sest et tavaliselt tulevad külla ju ikka sõbrad.

ENAMASTI C-VASTUSED.

Toakoer – oled üldjuhul sõbralik ja lahke, kuid kui keegi ikka kõvasti saba peale astub, oskad ka uriseda ja vastavalt käituda. Oskad sättida asju nii, et kõik sobiks kokku, ja tead, kus kuidas olla. Tõenäoliselt oled populaarne oma seltskonnas, sest et on ju hea, kui õigel ajal liputad saba ja naerata pehmelt.

ENAMASTI D-VASTUSED.

Verekoer – kipud inimestega vahel liiga agressiivselt käituma. Oled üsna ettearvamatult käitumiseda, ja seda sugugi mitte alati heas mõttes. Sa ei pruugi teada, mis kavatsused on teistel, kuid juba näitad hambaid ja oled valmis hammustama. Peaksid võtma natukene rahulikumalt, mitte alati ei ole sirutuvad käed mõeldud kõrvast sikutamiseks, vahel on plaanis hoopis pikk pai.

KIIRTEE DIREKTORI KABINETTI

OH KOOLIAEG, OH KOOLIAEG, OH KOOLIAEG, JUBA JÄLLE OLED
SA KÄES. NOH, OLGEM AUSAD, ME VÕIME JU
VIRISEDA LÖPPENUD SUVE ÜLE, AGA IKKAGI...
NATUKENE JU IGATSESIME OMA KLASSIKAAS-
LASI? TAHTSIME JU UUSI PASTAKAID-PINA-
LEID OSTMA MINNA? UURISIME JU UUDISHI-
MULIKULT, KES MEIE ESIMESE KOOIÄ-
SEE VIRRVARR KÕIK ESIMESE KOOIÄ-
DALAGA SAAB AVASÜLI VASTUVÕETUD
(KLASSIKAASLASTEST JUBA SIIBER
JA UUED KOOIÄVIHIKUD KAPSÄKS
SODITUD) KIPUB MEIE ARGIPÄEVA
ON AGA PAAR NIPPI, KUIDAS
OMA KOOIÄLULE VEIDI ROHKEM
NALJA JA NAERU SISSE
VALGUSESSE SINA PÄRÄST, MIS
NENDE NÄPUNÄIDETE
TEOSTAMIST JÄÄD, ME
EI VASTUTA.

Koostas: Triinu Uprus

TÖSTA KÄSI INNUKALT ÜLES IGA KÜSIMUSE PEAL, MIS TUNNIS ESITATAKSE. KUI SIND VASTATA PALUTAKSE, ÜTLJE PETTUNUD HÄALEGA, ET ARVASID, ET MÄNGITE MÄNGU.

Roni keset tundi laua peale rätseppistmesse ja ümise mediteerivalt. Kui keegi nõuab selgitust, seleta monotoonisel häälel, et puhastad klassi aurat.

Naerata kogu aeg. Kui keegi küsib, mida sa manustanud oled, tõmba taskust vaht-raleht ja lausu sositades : "See kraam flipib ära !"

Kutsu oma klassikaaslasi valed (hüüd)nimedega. Kui sulle küsivalt otsa vaadatakse, seleta rahuliku muige saatel, et sul oli raske suvi.

Võta kooli kaasa suur kaisukaru. Klassi juurde jõudes silmitse teisi ja küsi pettunult : "Kas täna ei pidanudki koduloomi kaasa võtma?"

Joonista vahetunni ajal tahvel kriipsujukusi täis ja teata uhkelt, et sinu tuleviku siht on valitud, järgmine samm – Kunstiakadeemia.

Võta kooli kaasa kumm-naine/-mees ning seleta lahkelt ning emotsionaalselt kõigile kuidas peale

füüsilise suhte te kla-pite ka vaimsetl.

Kooli sööklas käsi kokal end lauda juhatada ning esita talle tellimus. Ära unusta ka veidi jootraha lauale jätta.

Küsi igalt kooli personali liikmelt, kas sa võid nendega koos pilti teha. Küsimust tekkimisel seleta pisarsilmi, et sa loodad nende fotode ülesriputamise-ga feimi juurde saada.

Palu end garderoobitädile iga vahetund abiks. Põhjustuseks too, et tahad olla Eesti riigile kasuks.

Õnnitle kõiki koolikaaslasi selle puhul, et nad on eriti hästi osalenud stiilinädalal päeval, mille teemaks on "Kõige maitsetumad

riided".

Teavita puhvetitädile, et soovid seal avada oma arve.

Bioloogiatunnis töstata valjult küsimus : "Aga kust siis lapsed ikkagi tulevad?"

Laula aktustel kooli koorile valjusti kaasa ning direktori surmigavale kõnele nooguta innukalt takka ja hüüa fraase nagu : Word, man !

Helista tunnis õpetajate tuppa ning palu end kiiremas korras telefoni otsa toimetada. Sinna jõudes aga teata, et vale ühendus oli. Uups.

Ajalootundides teata õpetajale, et sa ei usu midagi tema jutust enne, kui ta pole sulle tõestusmaterjali toonud.

Matemaatikatunnis küsi pärast iga tahvlile tehtud tehet : "Aga... mismõttes nagu?!"

Saada tunnis rohkelt kirju. Õpetajale.

Tele gramm ehk Kuidas ma bussiga sõitsin

põnni eest ära ja ei pidanud kellegi kõrvale istuma. Mulle juba piisas nende kõrval seismisest.

Siiski avastasin, et ka üksi istumisest ei piisa selleks, et keegi pinda käia ei saaks. Minu selja taha istus mingi kohalik peldik, ausalt ka. Ta haisus lausa nii kohutavalt, et bussi aknad läksid uduseks ja hakkasid vett

jooksma. Ja mittekeegi ei teinud mitte midagi. Kõik hoidsid nina kinni ja vahtisid vesiste silmadega ringi, aga ei öelnud midagi. Üks hetk ütles mu närv üles ja ma palusin juhil konditsioneerile tööle panna. „Jah, mul hakkaski palav!“ ütles ta ja pani oma salongi puhuri tööle. Meie vaeseskesd aga pidime seal haisus olema. Isegi fekalistil oleks paha hakanud.

Aga muidugi pole see veel kõik. Keset hullu liiklust tegi juht korraga äkilise parempöörde ja oleks meid kõiki peaaegu tapnud. Sel hetkel olin ma tõesti õnnelik, et kunagi pidurid leiutati. See päästis päris mitu elu. Siis aga kargas marsasse mingi pere. Nad olid nii õnnelikud, et peale said, et ei suutnud isegi hingata korralikult. Kõkutasid ja ähkisid nagu oleks just jooksnud. Vanemad said kuhugi istuma, aga lapsed pidid seisma. No tõesti, mis perepoliitika see veel on?

Isa paistis neil tavaline õllekohuga papi olevat, aga pojale oleks küll üks „Stiilne Viisik“ ära kulunud. Väiksem laps oli nunnu, aga ema ei lubanud tal üldse rääkida. Ütles kogu aeg poolsositava häälega: „Jumal vaatab sind praegu!“. Mind ähvardati kunagi päkapikkudega niimoodi. Seda Jumala juttu ma küll poleks uskunud. See põnn vist ka ei uskunud, sest kui ta nägi et ma vaatasin, siis näitas mulle fakki. Lollakas!

Mõtlesin, et vaatan siis sõidu lõpuni aknast välja. Hakkasin vaikselt rahunema, kuni korraga nägin linnapiiri märki. „Jess, kohe olen kohal!“ mõtlesin. Siis tuli ka silt „SAKU – õllekultuuri pealinn“. „Aga Saku ei ole ju Tabasalu juureski“, jõudsin mõelda, kui koitis, et võibolla see ei olnudki see post, mille juurest ma bussi peale minema pidin.

See oli kõige kohutavam bussisõit mu elus. Aga vähemalt saan ma öelda, et olen nüüd Sakus käinud. ©

Mul pole kunagi nii imeliku päeva olnudki kui ma ükskord Tabasallu minema pidin. Viimati tundsin ennast nii õudselt siis, kui esimest korda günekoloogi juures käisin ja ta oma sõrmedega mu nina ees vehkis.

Algas kõik sellega, kui selgus, et Jann ei saa mind seekord rolleriga kohale viia. Ta ütles midagi sellist ka, et iga tüdruk peab ise ka hakkama saama ja et poistele meeldivad iseseisvad tüdrukud. Vähemalt pidi Margo mulle peatusesse vastu tulema, sest ma ütlesin, et ei taha mingitel kohalikel kruusateedel oma uute kingadega käia.

Oma jubeduseks avastasin, et pean bussiga minema. Nüüd ma nagu tõesti mõistan, miks neil kuulsatel ja rikastel eralennukid on. Mulle oleks ka üht vaja.

Hakkasin siis uurima, kuidas ma bussi peale saan. Kui ma infotelefoni tsükilt küsisin, et milline troll kesklinna viib, siis ta kokutas ja mökutas nagu poleks midagi aru saanud. Võiks ikka mingi kõrva-kontrolli neile teha enne, kui tööle võetakse. Lõpuks pidin ikkagi issi järgi kutsuma. Ta oleks mu muidu Tabasallu ka viinud, aga tal oli tähtis koosolek pooleli. Teda ma mõistan, et tal aega ei ole. Ta annab mulle vähemalt raha.

Jõudsin siis sinna peatusesse, mida Jann kirjeldas. See nägi tõesti välja täpselt nagu pidi – post tee ääres, sildi küljes ja inimeste rodu. Nii tobe, ma pidin ka järjekorras seisma. Võiks ikka normaalsed inimesed ette lasta.

Seal niimoodi nõmedalt passides ja aega raisates sain ma teada, et igal külal on oma bussi jaoks hüüdnimi. Tabasalu kohalikud kutsuvad neid marsadeks. Päris imelik. Neil pole seal maal vist tõesti midagi muud teha kui sõidukitele hüüdnimesid mõelda. Õnneks sain ma ikka istuma ka. Lükkasin mingi

MÜÜDI MURDJAD ÕPILASLEHE MOODI!

ÜHEL ILJUSAL
SUVEPAEVAL
OTSUSTAS
"O"
TOIMEKAS
TOIMETUS
KOKKU
SAADA
NING PANNA
PROOVILE
MÕNED
MUUDID, MIS
KUSKILT
KORVA
TAHA OLID
JAANUD.

ESIMENE MÜÜT

Kui inimesel on nina kinni, siis ta ei tee vahet mustal teel ja kohvil.

Kirjutas: Kadri Lahi / Fotod: Killu Tiigimäe

KATSEALUSED: ERIK EHASOO (Õ ONLINE'1 TOIMETAJA), KILLU TIIGIMÄE (LEHE TEGEVTOIMETAJA), MERILIN PIIPUU (EÕEL-I JUHATUSE ESIMEES), ILMAR KAHRO (LEHE PEATOIMETAJA)

Senikaua, kuni kohv ning tee olid valmimisel, küsisime katsealustelt arvamust katse paikapidavuse kohta. „Ma tunnen täiesti kindlalt ära! Täiesti,” oli Killu kindlal seisukohal ning ega see müüt Erikuski kahtlusi ei tekitanud „Ma olen suht kindel, et ma tunnen kohvi maitse ära!”. Merilin jättis aga kõik otsad lah-tiseks, andes vägagi poliitilise vastuse: „Kui räägitakse, et ei tunne, siis vist ei tunnegi. Eks siis näe!”

Kohv ning tee valmis ning kindlaks tehtud, et joodav ei ole liiga kuum ning katse võiski alata. Esimesena asus müüdi kallale Merilin, kes võttes sõõmu mõlemast tassist, oli oma vastuses koheselt kindel. „Esimene on tee, viimane on kohv!” ning eks ta nii oligi. Toime-tuse nägudelt oli näha pettumust, kuid egas

midagi järg oli järgmise katsealuse käes. Ega Erikulgi vastuse ütlemisega kaua aega ei läinud ning taaskord oli vastus õige. Et kaks kolmandata ei jääks asus tasside taha Killu, kes varemalt oli veendunud, et tunneb täies-ti kindlalt ära kumb on tee ja kumb on kohv. Killu võttis esimese tassi, võttis sõõmu „ Ma arvan see on tee, aga oodake...” ning olles joonud ka teisest tassist, oli vastus kindel „Jep, esimene oli tee”.

Müüt oli murtud, kuid siiski otsustas umb-usklik Ilmar katse järele proovida. „Esimene on vist kohv.” Tassid vahetati ning uut vedelikku maitstes muutus noormehe nägu mõtlikuks: „Tee? Nojah, siis on vist tee.” Sel-lele järgnes väike kihistamine ja aus ülestun-nistus, et seekord pakuti Ilmarile kahel korral kohvi. Müüt oli murtud, Ilmar endiselt sama naiivne.

Tulemus: Inimene on suuteline tegema mustal teel ja kohvil vahet, isegi kinnise ninaga.

TEINE MÜÜT

Kui tarbid kofeiini, siis reaktsioonivõime paraneb

ERIKU REAKTSIOONIVÕIME MÕÖTMISEKS ENNE JA PÄRAST KOFEIINI TARBIMIST OLI ERIKU ÜLESANDEKS PÜÜDA KOLMEL KORRAL LAHTI LASTUD JOONLAUDA. KATSE ALGUSES SELGUS, ET EGA TEMA REAKTSIOONIKIIRUS JUST KÕIGE PAREM EI OLE. ESIMESEL KATSEL 18,5 CM, TEISEL KATSEL VEEL NIGELAM 20 CM JA KOLMANDAL KATSEL 23 CM.

Et kofeiinitaset tõsta, pidi Erik ära jooma ühe musta ning vägagi kange tee, kolm tassi musta kohvi ning lisaks nendele veel vaheldumisi energiajooke. Juba pärast esimest tassi teed on Erikul juba üpriski paha olla ning saadud energialaengut ei olnud kusagil

näha. Selleks, et anda kofeiinile aega mõjuamiseks ootasime veerand tundi. Viie minuti möödudes tundis Erik end päris sandisti „Ma oleks justkui mingit õli joonud!”

Isegi pärast 15 minutit oli Erikul olemine üpriski sant ning arvasime, et on parim hetk reaktsioonivõimet mõõta. Esimesel katsel suutis Erik oma tulemusi koheselt parandada - 15 cm. Teisel ja kolmandal katsel olid tulemused samuti paremad, nimelt 18,5 ja 18 cm.

Tulemus: Müüt peab paika! Kui tarbida kofeiini, siis reaktsioonivõime paraneb!

KOLMAS

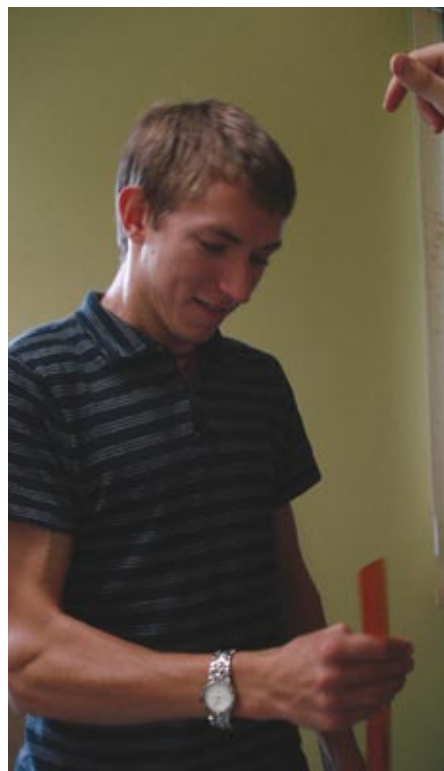
Müüt nr 3: Kui sai kukub maha, siis alati võiga allapoole

SELLE MÜÜDI TEGEMISEKS KUKUTASIME MAHA 50 SAIA VÕIGA NING VÕISIME VEENDUDA, ET SAIA KUKUMINE ON JUHUSLIK. NALJA SAI PALJU. SAIU LOOBITI PÕRANDALE ERINEVATE TEHNIKATEGA JA IGA VÕIMALIKU VISKENURGA ALT, KUID VÕI JÄI PIGEM ÜLESPOOLE.

Killa ja Kadri jõudsid siiski hoopiski teisele järeldusele. Nimelt kukub sai või poolega siis, kui ta kukub ajalehest mööda, ning tuleb koristada, teistel juhtudel kukub sai põrandale enamjaolt õige poolega.

Pärast 50 saiaviilu kukutamist olid tulemused järgmised: 32 saia maandus või pool ülespoole ja 18 korda või pool allapoole. (Autor on täheldanud, et riiete peale kukub sai alati või pool allapoole.)

Tulemus: Müüt on murtud. Sai kukub enamasti juhuslikult, meil miskipärast enamjaolt püsti.

NELJAS MÜÜT

Keefirist ja rummikoogist on võimalik saada joove.

MÜÜT NR 4: KEEFIRIST JA RUMMIKOOGIST ON VÕIMALIK SAADA JOOVE.

Katsealune: Peatoimetaja Ilmar Kahro

Selleks, et seda katset määruste kohaselt testida, mõõtsime ära Ilmari joobe enne ja pärast katse sooritamist. Ilmar oli enne 2 liitri keefiri joomist ja 2 rummikoogi söömist täiesti kaine!

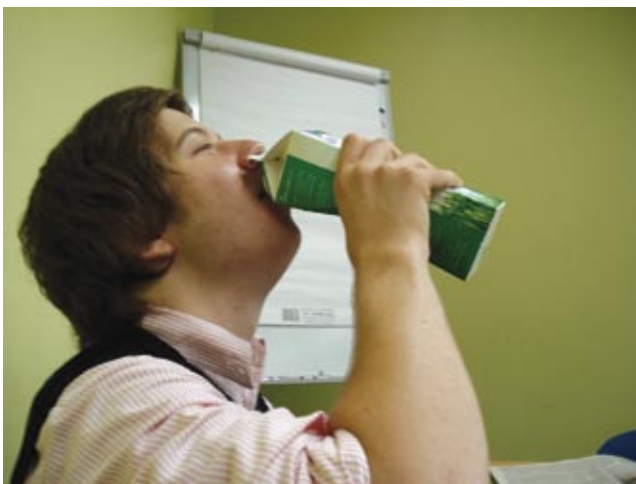
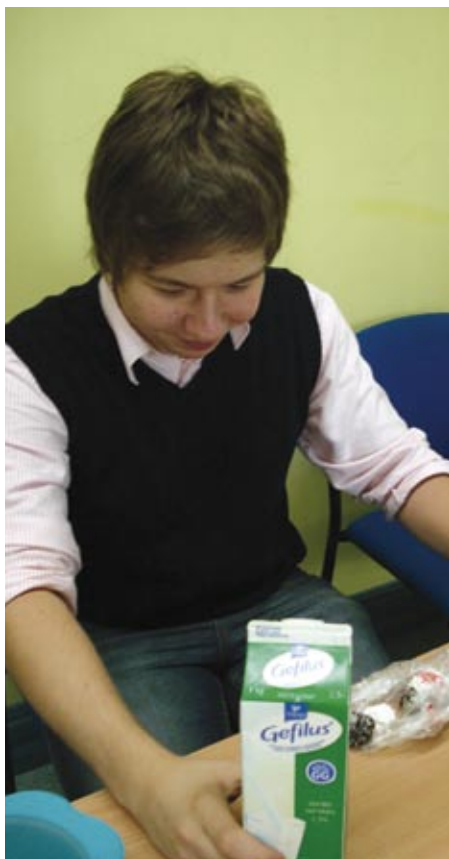
Juba pärast esimesi detsiliitreid oli Ilmar näost ära „Iga sööm on justkui põrgupiin.“ Pärast liitri keefiri ja ühe

rummikoogi söömist panime Ilmari puhuma ning alkomeeter näitas endiselt null-joovet, sellegipoolest ei olnud Ilmari enesetunne just kiita.

Kui esimene liiter ja rummikook läksid üsnagi kiirelt alla, siis teise liitri juures oli Ilmaril tõsiseid raskusi. 0,2 liitrit veel ja alkomeeter ei näita endiselt promille „Ma vihkan sind“ on ainus, mida Ilmar suudab alkomeetrile öelda.

Pärast pikka hädaldamist on Ilmar keefiriga lõpetanud ning aeg on teha viimane test ning alkomeeter ei anna seegi kord armu ning Ilmaril joovet ei ole. „Tundub nagu oleks väga raske õhtu olnud.“

Tulemus: Müüt on murtud! Keefiri joomisest ja rummikoogi söömisest joovet saada ei õnnestu!

VIIES MÜÜT

Kui vilistad, läheb maja põlema

KES MEIST POLEKS KUULNUD SEDA IGIVANA MÜÜTI JUBA OMA VANAVANEMATELT. SEDA ON MEILE AASTAST AASTASSE PÄHE TAMBUTUD, KUID SIISKI KATSE SOORITAJAD SUHTUSID TULEMUSTESSE UMBUSKLIKULT. KÕIGI KAHTLUSTE KAOTAMISEKS OTSUSTASILE SIISKI KATSE LÄBI VIIA.

Kuna meie kontor on meie ainuke aare ja hingele liiga kallis, et sellega riskida, otsustasime ohutuse huvides toimetusega Viru Keskusesse minna. Käisime läbi kaks korrust ja püüdsime vilistades täiesti normaalsed välja näha, kuid püüdsime oma tegevusega nii mõnegi halvustava pilgu. Siiski lõpetasime katse edukalt.

Tulemus: Müüt on murtud. Lehe trükkimiseku ajaks pole Viru Keskusega miskit tõsist juhtunud.

1 Lahe Koolipäev on kõige lähedam noortekonverents!
Kindlasti on Sul sõber seal käinud ja kinnitab seda.

esitleb

lahe koolipäev 2007

M I L L E S S E M E U S U M E ?

Ester Kannelmäe

Märt Treier

Jaanus Rohumaa

Mikkel Mattisen

Aivar Mäe

Ingrid Tähismaa

Priit Hõbemägi

Jaan J Leppik

Jaan Tätte

18. oktoober

PÄRNU KONTSERDIMAJAS

2 Uuri ka osavõtutingimusi.

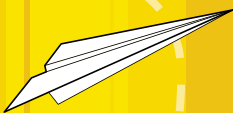
3 Konverentsile saad registreerida kodulehel!

www.noortekonverents.ee

Eesti Päevaleht

ärileht

Sinu ISIClik pank

Tel 66 55 100 | www.seb.ee

SEB